

Decyzja
Prezydium KK
Nr 126/12

ws. opinii o projekcie założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące uwagi do projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

1. Kwotę wynagrodzenia wolną od potrąceń w postępowaniu egzekucyjnym określa art. 87¹ Kodeksu pracy. Prezydium KK zdecydowanie negatywnie ocenia propozycję zmniejszenia kwoty wolnej od potrąceń w postępowaniu egzekucyjnym do 80% minimalnego wynagrodzenia. Proponowana zmiana w art. 87¹ § 1 pkt. 1) jest nieuzasadniona i narusza zasadę ochrony wynagrodzeń za pracę. Wynagrodzenie za pracę stanowi podstawowe, a niejednokrotnie jedyne źródło utrzymania pracownika i jego rodziny. Spełnia więc ono dwie zasadnicze funkcje: alimentacyjną (służy zaspokojeniu potrzeb życiowych pracownika i jego rodziny) i bodźcową (wynagrodzenie motywuje pracownika do wykonywania pracy i zwiększania jej wydajności). Dlatego też, wynagrodzenie za pracę stanowi instytucję w sposób szczególny chronioną prawem. Domagamy się zachowania art. 87¹ § 1 pkt.1) i pkt. 3 Kodeksu pracy w dotychczasowym brzmieniu. Jednocześnie Prezydium KK wskazuje, że obecne brzmienie art. 87 KP przewiduje, że pierwszeństwo przed potrąceniami mają odliczenia danin publicznoprawnych – składki na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych. Podobna zasada została przyjęta w art. 87¹ KP (podstawę kwoty wolnej od potrąceń stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia po dokonaniu tym samych odliczeń). Regulacja tej treści jest jednakże niepełna, gdyż pomija odliczanie składek na ubezpieczenie zdrowotne (art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Względy poprawności

techniki legislacyjnej uzasadniają uzupełnienie katalogu odliczeń danin publicznych zawartych w art. 87 oraz 87¹ KP właśnie o składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

2. Na pozytywną ocenę zasługują propozycje dotyczące „dokumentów”, zarówno te dotyczące wprowadzenia definicji „dokumentu” jak i wprowadzenia formy dokumentowej i formy elektronicznej jako nowych typów formy szczególnej czynności prawnej. Wyodrębnienie przepisów dotyczących formy elektronicznej oraz rozszerzenie zakresu stosowania przepisu 79 KC są godne poparcia ze względu na możliwość objęcia ich działaniem przede wszystkim osób niepełnosprawnych.
3. Prezydium KK zgłasza obawę czy cel przyświecający projektodawcy - przyspieszenie postępowań sądowych w związku z wprowadzeniem możliwości wnoszenia pism procesowych i doręczeń drogą elektroniczną osiągnie spodziewane rezultaty z uwagi na brak powszechnej dostępności do środków komunikacji elektronicznej.
4. Przedstawione propozycje dotyczące wykorzystania systemu teleinformatycznego operatora pocztowego do przekazywania informacji o doręczeniu pism sądowych są niewystarczające aby móc ocenić ich działanie w praktyce.
5. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na 2 problemy związane z doręczaniem pism procesowych:
 - 1) Przepisy ustawy z 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego regulują sposoby doręczania pism sądowych: Art. 133 KPC – doręczenie osobiste, Art. 138 KPC - doręczenie zastępcze. W sytuacji niemożności wykorzystania tych sposobów, stosuje się awizowanie (art. 139 par. 1 KPC). Pismo złożone w placówce pocztowej operatora publicznego lub innego operatora pocztowego może zostać odebrane przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych (Art. 139 par 1¹). Zgodnie z par. 18 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 9 stycznia 2004 r. w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych (Dz. U z 2004 r., Nr 5, poz 34 ze zm.) takiego pełnomocnictwa udziela adresat, składając pisemne oświadczenie woli w obecności upoważnionego pracownika operatora w placówce oddawczej operatora lub w miejscu pobytu, okazując jeden z dokumentów, o którym mowa w § 36 rozporządzenia. Do przepisu ustawy KPC nie dostosowano rozporządzenia MS z 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2010 r , Nr 190 poz 1277). Zgodnie z § 8 ust 1 pkt 1 rozporządzenia przesyłkę złożoną w placówce pocztowej operatora, itd. wydaje się osobie uprawnionej do jej odbioru, którą jest

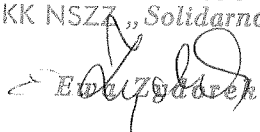
– w przypadku osób fizycznych – tylko i wyłącznie adresat. Dlatego wnioskujemy o ujednoczenie przepisów rozporządzenia i KPC.

- 2) Zarówno ustawa Prawo pocztowe (Dz.U. z 2008 r. , nr 189, poz. 1159 ze zm.) jak i rozporządzenie w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych (Dz. U z 2004 r., Nr 5, poz. 34 ze zm.) nie nakładają na doręczyciela obowiązku ustalenia czy adresat zamieszkuje pod wskazanym adresem. Domniemanie otrzymania przesyłki w sytuacji zamieszkiwania adresata w innym miejscu będzie powodować możliwość uruchomienia różnego rodzaju środków prawnych, które adresat może podjąć: wniosek o przywrócenie terminu, wznowienie postępowania. Dodatkowo środki prawne, które potencjalnie przysługują pozwanemu (wniosek o doręczenie, sprzeciw, wniosek o przywrócenie terminu) wzajemnie się wykluczają. Taki stan powoduje, że zostaje ograniczone prawo pozwanego do sądu, ponieważ wybór jednego środka prawnego wyklucza możliwość skorzystania z innego z powodu upływu terminu. Uzasadnionym jest więc wprowadzenie regulacji, która wskazywałaby na właściwy środek prawny w sytuacji nieprawidłowego doręczenia w związku z upływem terminu do dokonania czynności procesowej oraz przepisu, który wstrzymywałby postępowanie egzekucyjne.
6. Wprowadzenie możliwości sporządzania ustnego uzasadnienia, ze względu na powody podane w uzasadnieniu - „pisemne uzasadnienia są obszerne” są nie do zaakceptowania. Bardzo często analiza samego uzasadnienia w formie pisemnej nastęrcza stronom, szczególnie działającym samodzielnie, bardzo duże trudności. Wprowadzenie tylko i wyłącznie formy ustnej spowoduje wydłużenie procesu takiej analizy o ile w ogóle jej nie uniemożliwi. Uzasadnionym wydaje się pozostawienie dwóch alternatywnych form uzasadnienia, biorąc pod uwagę różne preferencje oraz nabyte umiejętności werbalnego lub pisemnego komunikowania się zarówno ze strony uzasadniających w procesie kształcenia sędziów i referendarzy jak i stron procesowych.
7. Wątpliwości budzi zliberalizowanie przepisów dotyczących uzupełnienia braków formalnych w postępowaniu upominawczym.
8. Prezydium KK nie znajduje w projekcie wystarczającego i przekonującego uzasadnienia dla ograniczenia katalogu czynności komornika podlegającym zaskarżeniu.
9. Jeśli chodzi o wyjaśnienia dłużnika dotyczące jego majątku (art. 801 KPC) zastanawia w jaki sposób komornik dokona oceny czy dłużnik udzielił świadomie fałszywych wyjaśnień.

10. Zdaniem Prezydium KK brak jest merytorycznego uzasadnienia (projektodawca wskazuje jedynie na brak aksjologicznych podstaw) dla tak drastycznego obniżenia wysokości środków pieniężnych znajdujących się na rachunkach oszczędnościowo- rozliczeniowych, oszczędnościowych oraz na rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych jednej osoby wolnej od zajęcia do wysokości 80% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
11. Prezydium KK zwraca uwagę, że ograniczenie czynności należących do właściwości sądu jako organu egzekucyjnego w ramach egzekucji z nieruchomości spowoduje zwiększenie opłat za czynności komornika.

Gdańsk, 24 lipca 2012 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”
SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Edyta Zdzienicka